

PROGRAM KONCERTA

Dragan Tomić (arr.) *Gaudeamus igitur*

Đuzepe Verdi Hor Jevreja iz opere "Nabuko"

Žorž Bize *Habanera* iz opere "Karmen"

Đuzepe Verdi Hor Cigana iz opere "Trubadur"

Dmitrij Šostakovič Valcer br. 2

Pjetro Maskanji Intermeco iz opere "Kavalerija rustikana"

Žorž Bize Toreadori iz Karmen svite br. 1

Hoakin Rodrigo *Concierto de Aranjuez*, 2. stav

Astor Pjacula *Oblivion*

Henri Mančini *Moon river*

Alberto Hinastera Svita "Estancija" op. 8a, 1. i 2. stav

Arturo Markez *Conga del Fuego*

FAKULTET UMETNOSTI UNIVERZITETA U NIŠU (NESLUŽBENI VODIČ KROZ PROGRAM KONCERTA)

GALA KONCERT

SIMFONIJSKOG ORKESTRA I HORA FAKULTETA UMETNOSTI
U ČAST OBELEŽAVANJA 54. GODIŠNJICE UNIVERZITETA U NIŠU

UTORAK, 11. JUNA 2019. U 20 SATI

SALA NIŠKOG SIMFONIJSKOG ORKESTRA

...

Dirigenti: Milena Injac

Ivana Mirović

Trio "Anima": Aleksandra Ristić, mecosopran

Ana Veličković Igić, flauta

Ingrid Janković, klavir

Duo: Andrija Minčić, saksofon

Nikola Cvetković, klavir

Solist: Miloš Vuković, gitara

Simfonijski orkestar Fakulteta umetnosti

Hor Fakulteta umetnosti

...

Ovaj vodič u elektronskom obliku, glosar, podatke o autoru, kao i druge zanimljivosti možete pogledati na stranici <http://bonc1.users.sbb.rs/> ili, ako vam je lakše, na *Google*-u potražiti tu stranicu kao "**rat protiv slova a**".

O izvođačima

Milena Injac, dirigent. Rođena je u Nišu 1969. godine. Diplomirala je dirigovanje 1992. godine na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu u klasi profesora Stanka Šepića. Magistrirala je na istom fakultetu 1996. godine, a doktorirala 2015. godine u klasi profesorice Darinke Matić Marović. Usavršavala se kod Mladena Jagušta, Španca Salvadora Mas Kondea (Salvador Mas Konde) na majstorskom kursu u Beču, Mađara Petera Etveša (Péter Eötvös) i Finca Jorme Panule (Jorma Panula) na majstorskom kursu u Sombathelju (Szombathely, Mađarska). Redovni je profesor i prodekan za nastavu na Fakultetu umetnosti u Nišu i dirigent Niškog simfonijskog orkestra. Rukovodila je mnogim orkestrima i horovima na mnogobrojnim koncertima u zemlji i svetu. Dobitnica je mnogih domaćih i međunarodnih priznanja.

Ivana Mirović, dirigent. Rođena je u Nišu 1976. godine. U klasi profesora Dragana Šuplevskog diplomirala je na odseku za Muzičku teoriju i Horsko dirigovanje na Fakultetu muzičke umetnosti u Skoplju, a magistarske studije završila je u klasi profesorice Darinke Matić Marović na Odseku za dirigovanje na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu. Nastupa s Niškim kamernim horom i horom SKC-a, s kojima ima zapažena izvođenja i brojne nagrade. Na fakultetu umetnosti u Nišu je vanredni profesor na predmetu Hor.

Trio "Anima" osnovan je 2003. godine u Nišu i od tada je redovno na muzičkoj sceni Niša i Srbije, čiju kulturu uspešno predstavlja i u inostranstvu. Na repertoaru Trija su dela klasične muzike, aranžirana dela, kao i dela koja su napisana za ovaj ansambl. Članice su:

- **Aleksandra Ristić**, mecosopran. Rođena je 1970. godine u Boru. Na Fakultetu umetnosti u Nišu je redovni profesor i šef Katedre za solo pevanje. Ima brojne nastupe s mnogim orkestrima u koncertnim i operskim predstavama i u solo recitalima u zemlji i inostranstvu.
- **Ana Veličković Igić**, flauta. Rođena je 1972. godine u Nišu. Na FMU u Beogradu diplomirala je flautu i specijalizirala kamernu muziku. Na FU je vanredni profesor i šef Katedre za kamernu muziku. Ima brojne nastupe s kamernim i simfonijskim orkestrima.
- **Ingrid Janković**, klavir. Rođena je 1975. godine u Zrenjaninu. Na FMU u Beogradu diplomirala je klavir, a na FU u Nišu specijalizirala je kamernu muziku. Na FU je viši umetnički saradnik na Katedri za solo pevanje. U triju "Anima" je od 2011. godine.

Andrija Minčić, saksofon. Rođen je 1986. godine u Nišu. Na FU u Nišu diplomirao je klarinet i specijalizirao kamernu muziku, a usavršavao se kod mnogih pedagoga. Kao klarinetist i saksofonist nastupao je s mnogim orkestrima pod eminentnim dirigentima i s mnogim džez-sastavima u zemlji i svetu. Na FU je docent na Katedri za duvačke instrumente.

Nikola Cvetković, klavir. Rođen je 1990. godine u Aleksincu. Diplomirao je klavir na FU u Nišu. U zemlji i inostranstvu nastupao je na koncertima i takmičenjima, s kojih ima brojne nagrade. Na FU je umetnički saradnik na Katedri za duvačke instrumente.

Miloš Vuković, gitara. Rođen je 1996. godine u Smederevskoj Palanci. Školuje se na FU u Nišu. Uz redovno školovanje usavršavao se kod eminentnih domaćih i inostranih gitarista i nastupao je na mnogobrojnim solističkim koncertima i takmičenjima, s kojih ima brojne nagrade.

Fakultet umetnosti Univerziteta u Nišu je mlada akademska ustanova koja školuje studente muzičkih, likovnih i primenjenih umetnosti na osnovnim i master studijama. Odlukom Vlade Srbije, fakultet je osnovan 03.10.2002. godine. Nakon konstitucije, Fakultet je prve studente primio u školskoj 2003/2004. godini i do sada je na njemu diplomiralo 707

Trivia & Varia

• **Alumnus, alumna i alumnum** su latinski nazivi u muškom, ženskom i srednjem rodu za bivšeg studenta (za svršenog i nesvršenog). Oblici množine su **alumni** za muški rod i mešovitu grupu, a **alumnae** za ženski rod. **Nepravilan je oblik "alumnisti"** koji se u nekoliko padežnih oblika javlja na web stranici Univerziteta u Nišu: od množine "alumni" kreiraju jedninu "alumnist" pa od toga opet množinu "alumnisti".

• **Kvadrija** (šp. *cuadrilla*) je grupa boraca s bikovima na koridi. U tradicionalnoj španskoj koridi svaki od tri torera (ili matador, fr. *toreador*) bori se protiv tri bika, a pritom ima tri asistenta (dva pikadora, tri banderiljera i jednog nosača mača) te još nekoliko ljudi u svom timu.

• **Estancija** (ili hacijenda; šp. *estancia, hacienda*) je vrsta imanja u Argentini (i južnoj Americi). To je ogroman komad zemlje za uzgoj goveda (slično američkom ranču) i poljoprivredu.

• Po Pravopisu (MS 2010. str. 247-250) se slovo "c" iz španskog jezika prenosi kao "s" kad je ispred "e" i "i" (t. 290), ali zadržavaju se uobičajeni oblici kao što su estancija i hacijenda. Slovo "s" se prenosi kao "s" i kad je međusamoglasničko (t. 290). Slovo "z" se prenosi kao "z", iako se izgovara kao "s" (t. 286, 290).

Izvori:

- de.wikipedia.org
- en.wikipedia.org
- ru.wikipedia.org
- imslp.org
- www.allmusic.com
- www.artf.ni.ac.rs
- www.enciklopedija.hr
- www.hnk-split.hr
- www.joaquin-rodrigo.com
- www.kennedy-center.org
- www.snp.org.rs

Koncert organizuju Fakultet umetnosti i Univerzitet u Nišu.

FAKULTET UMETNOSTI ZAHVALJUJE NA SARADNJI NIŠKOM SIMFONIJSKOM ORKESTRU I MUZIČKOJ ŠKOLI U NIŠU!

Zahvaljujem maestri Mileni Injac na pruženim informacijama i svojoj pomoći koju mi je pružila prilikom izrade ovog vodiča!

Vladimir Bonč-Brujević

nastupa s celim orkestrom, već s manjim grupama tiših instrumenata. Prvi stav u sonatnoj formi je fandango (brzi španski ples). Glavna tema **drugog stava** je "saeta" (doslovno: strela, liturgijska pesma povezana s flamenkom) u kojoj rog imitira pevača flamenka: nakon jednog takta engleski rog uvodi tužnu melodiju po kojoj je ovaj stav čuven. Treći stav napisan je u formi ronda, u stilu živahnog dvorskog plesa.

Uobičajeno trajanje koncerta je oko 22, a drugog stava oko 11 minuta (solist Narciso Yepes, *Philharmonia Orchestra*, García Navarro, iz 1978. godine: 6:09 + 11:15 + 5:18).

Astor Pjacula (Astor Pantaleón Piazzolla; Mar del Plata, 11.03.1921. - Buenos Ajres, 04.07.1992.) bio je argentinski kompozitor tangâ i virtuoz na bandoneonu (vrsta harmonike). Uveo je novi stil u argentinski tango, dodajući elemente džezâ i klasične muzike.

• **Oblivion**

Oblivion (en. Zaborav) je jedan od najpopularnijih Pjacolinih tanga, s laganim tempom i melanholičnom melodijom. Često je obrađivan za razne instrumente.

Henri Mančini (Henry Mancini, r. Enrico Nicola Mancini; Klivlend, Ohajo, 16.04.1924. - Los Anđeles, 14.06.1994.) bio je američki kompozitor, dirigent i aranžer, poznat po muzici iz filmova i televizijskih serija.

• **Moon River**

Moon River (Mesečeva reka) je nostalgijna i sentimentalna pesma iz filma "Doručak kod Tifanija" (*Breakfast at Tiffany's*) iz 1961. godine. Muziku je napisao Mančini, tekst Džoni Mercer (Johnny Mercer), a u filmu je peva Odri Hepbern (Audrey Hepburn). Mančini je 08.12.1960. snimio verziju s horom i orkestrom. Kompozicija je bila vrlo popularna i snimljena je u preko 100 raznih obrada, a javlja se i u mnogim medijima.

Alberto Hinastera (Alberto Evaristo Ginastera; Buenos Ajres, 11.04.1916. - Ženeva, 25.06.1983.) bio je argentinski kompozitor iz perioda modernizma. Muziku je studirao u Buenos Ajresu, a usavršavao se u SAD-u. Njegova muzika bazirana je na argentinskom folkloru. Pisao je scenska dela, orkestarsku, kamernu i klavirsku muziku.

• **Svita "Estancija" op. 8a**

"**Estancija**" op. 8 (*Estancia*) je balet u jednom činu u pet slika koji je Hinastera po narudžbi napisao 1941. godine. Balet prikazuje jedan dan na argentinskoj *estanciji* kroz priču o momku iz grada koji se zaljubljuje u kćer vlasnika.

Narudžba za balet je otkazana i, da mu rad ne bi propao, Hinastera je iz baleta izdvojio 4 stava u istoimenu svitu, op. 8a, koja je danas najpoznatije Hinasterino delo. Svita je premijerno izvedena 12.05.1943. godine u Buenos Ajresu (balet je izveden tek 1952. godine). Stavovi svite su:

1. Los trabajadores agrícolas	Radnici na farmi	Tempo giusto
2. Danza del trigo	Igra žita	Tranquillo
3. <i>Los peones de hacienda</i>	Gauči s hacijende	<i>Mosso e ruvido</i>
4. <i>Danza final. Malambo</i>	Završna igra	<i>Allegro - Tempo di malambo</i>

(Istaknuti stavovi se izvode na večerašnjem koncertu.)

Trajanje baleta je oko 35 minuta, a svite oko 12 minuta (*Simón Bolívar Youth Orchestra of Venezuela*, Gustavo Dudamel, iz 2008. godine: 2:57 + 3:44 + 1:58 + 3:31)

Arturo Markez (Arturo Márquez; Alamos, 20.12.1950.) je savremeni kompozitor orkestarske muzike koji muzičke forme i stilove rodnog Meksika utiče u svoje kompozicije. Popularan je u Latinskoj Americi, ali i izvan nje orkestri izvode njegov repertoar.

• **Conga del Fuego**

Konga (šp. *conga*) je narodni ples brzog tempa s Kube, odnosno muzika za taj ples. **Conga del Fuego** (šp. Vatrene ples ili Vatrene konga) je pravi primer divljeg, pomamnog tempa konge.

studenata na osnovnim i 57 studenata na master studijama (podatak sa službene stranice Fakulteta, nepoznat datum objavljivanja). Fakultet je "siročec" među niškim fakultetima, prostorije Fakulteta razbacane su na više mesta u Nišu, što umnogome otežava rad, ali ipak Fakultet uspeva da održi visok nivo školovanja, što dokazuju brojne nagrade koje studenti sva tri njegova departmana dobijaju u zemlji i u svetu.

U sklopu Departmana za muzičku umetnost deluju i odgovarajući ansambli, **horovi i orkestri**:

• **Mešoviti hor Fakulteta umetnosti u Nišu**, od osnivanja FU; čine ga studenti u okviru redovne nastavne aktivnosti; dirigent Ivana Mirović.

• **Ženski hor SKC-a**, izdvojen iz Akademskog mešovitog hora SKC-a 2004.; uz studentice FU-a, članice su i s drugih fakulteta Univerziteta, kao i učenice niških škola; dirigent Ivana Mirović.

• **Simfonijski orkestar Fakulteta umetnosti u Nišu**, od osnivanja FU; čine ga studenti izvođači muzike u okviru studijskog programa Fakulteta; dirigent Milena Injac.

• **Kamerni orkestar *Concertante***, od 2004. reprezentativni sastav Orkestra FU; čine ga istaknuti studenti i **alumni**; dirigent Milena Injac.

Svi ansambli su imali mnogobrojne zapažene i nagrađivane nastupe u zemlji i inostranstvu.

Kompozitori i dela

Dragan Tomić, kompozitor, aranžer i pedagog, rođen je 1977. godine u Aleksincu. Diplomirao je na Odseku kompozicije Fakulteta umetnosti u Prištini u klasi profesorice Vojne Nešić, a na Fakultetu muzičke umetnosti u Skoplju magistrirao je u klasi profesora Dimitrija Bužarovskog. Kod njega se kasnije i usavršavao, kao i kod profesorâ i kompozitorâ Srđana Jačimovića i Goceta Kolarovskog. Tomičev opus obuhvata dela kamerne i simfonijske muzike, kompozicije za različite solo-instrumente, kao i vokalne i vokalno-instrumentalne kompozicije. Dela su mu izvođena na koncertima i festivalima širom Evrope. Sarađuje s mnogim orkestrima i horovima. Na Fakultetu umetnosti u Nišu je vanredni profesor na predmetima Osnove orkestracije, Vokalna literatura i Poznavanje muzičkih instrumenata.

• **Gaudeamus igitur**

Gaudeamus igitur ("Radujmo se dakle"), poznata takođe pod naslovom *De brevitate vitae* ("O kratkoći života") je studentska pesma na latinskom jeziku koja se širom Evrope i u većem delu sveta formalno koristi kao studentska himna, a često je službena studentska pesma univerziteta i škola. Izvodi se povodom studentskih svečanosti i ceremonija, kao što su početak i završetak studija, dan škole ili razna takmičenja. Veruje se da pesma potiče iz 13. veka, ali današnji oblik teksta (10 strofa) i melodije dobila je u Nemačkoj u 18. veku. Peva se najčešće na latinskom, ali prepevana je na mnoge jezike, pa i na srpski. Pesma je lakog i šaljivog sadržaja, a pouka je: život je kratak i treba ga u mladosti proživeti u radosti i veselju. Prvi, drugi i poslednji red svake strofe peva se dvaput. Prevod i prepev 1. i 4. strofe, koje se najčešće izvode:

: Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus; :	Radujmo se, dakle dok smo mladi	U veselju živimo, dok smo tako mladi;
Post iucundam iuventutem, post molestam senectutem : nos habebit humus. :	posle vesele mladosti, posle mučne starosti imaće nas zemlja.	jer kad divna mladost prođe, pa nam kruta starost dođe shvrće nas jadi.

: Vivat Academia, vivant professores! :	Živela akademija, živeli profesori!	Stog' nek žive škole sve, profesori s njima!
Vivat membrum quodlibet, vivant membra quaelibet, : semper sint in flore! :	Živeo svaki član, živeli svi članovi uvek bili u cveću!	Bog poživi i nas dake, prisutne sve veseljake, koliko nas ima!

Studentsku himnu, koju uglavnom peva hor (*a cappella*), Dragan Tomić je orkestrirao u verziju za hor i orkestar. Već su pre njega neki kompozitori instrumentalnu verziju uključivali u svoja dela, pa ju je na primer Brams uključio u finale svoje "Akademske uvertire" (*Akademische Festouvertüre* op. 80), a Štraus je napisao "Studentsku polku" (*Studenten-Polka* op. 263).

Duzepe Verdi (Giuseppe Verdi; Le Ronkole, 10.10.1813. - Milano, 27.01.1901.) je čuveni italijanski kompozitor. S izuzetkom malobrojnih kamernih i vokalnih kompozicija i Rekvijema, Verdi je isključivo kompozitor opera (ukupno 26), pa su njegove opere danas veliki deo repertoara svetskih operskih kuća.

• Nabuko

"**Nabuko**" (it. *Nabucco*) je opera u 4 čina, premijerno izvedena 09.03.1842. u milanskoj La Skali pod izvornim imenom *Nabucodonosor*. Libreto je napisao Temistokle Solera (Temistocle Solera) prema biblijskim knjigama proroka Jeremije i Danila te predstavi Ogista Anise-Buržua i Fransoa Kornua (Auguste Anicet-Bourgeois, François Cornu) iz 1836.

Radnja opere smeštena je u Jerusalim i Vavilon 578. godine p.n.e. "Nabuko" se sastoji od četiri dela, od kojih svaki ima poseban naslov: Jerusalim, Bezbožnik (ili Zao čovek), Proročanstvo i Svrnuti idol. Osim ovih naslova, svaki deo ima i podnaslov koji je citat ili parafraza iz Knjige proroka Jeremije.

• **Va pensiero** (pođi misli) je hor iz trećeg čina, kod nas poznatiji kao "**Hor Jevreja**". Hor Jevrejskog roblja na obali Eufrata iskazuje svoju čežnju za svojom domovinom Judejom. Uobičajeno trajanje hora je oko 5 minuta.

• Trubadur

"**Trubadur**" (*Il Trovatore*) je opera u 4 čina (8 slika). Prema drami *El trovador* španskog dramatičara Antonija Gutijereza (Antonio García Gutiérrez) iz 1836. godine italijanski libreto napisao je većim delom Salvadore Kamarano (Salvadore Cammarano) i manjim delom Leone Badare. Premijera opere bila je 19.01.1853. godine u Rimu.

Radnja ove tragične opere odigrava se u španskim pokrajinama Biskaji i Aragonu u 15. veku. Zaplet je baziran na suparništvu grofa od Lune i pobunjenika Manrika za dobijanje naklonosti plemkinje Leonore.

• "**Hor Cigana**" (*Coro di Zingari*) je hor iz 1. scene 2. čina. U kovačnici pevaju Cigani, opisujući kako vino i Cigančice daju snagu i svetlost teškom radu.

Uobičajeno trajanje hora je oko 3 minuta.

Žorž Bize (Georges Bizet; Pariz, 25.10.1838. - Bužival, 03.06.1875.) bio je francuski kompozitor iz perioda romantizma. Bize je diplomirao na Pariskom konzervatorijumu, zatim se specijalizirao u Italiji. Osnovno područje mu je operaska i simfonijska muzika, a pisao je i kantate, dela za klavir, kao i crkvenu muziku.

• Karmen

"**Karmen**" (fr. *Carmen*) je svakako najpoznatije Bizeovo delo. To je opera u 4 čina, za koju su libreto napisali Anri Meijak (Henri Meilhac) i Ludovik Alevi (Ludovic Halévy) na osnovu istoimene novele Prospera Merimea (Prosper Mérimée). Premijerno je izvedena 03.03.1875. u Parizu.

Don Hoze ostavlja svoju devojku Mikaelu zbog Ciganke Karmen, koja je pak zaljubljena u toreadora Eskamilija. Opera završava tragično, kad Hoze zbog neuzvratačene ljubavi i ljubomore ubija Karmen.

• **Habanera** je uobičajeni naziv za ariju naslovne junakinje iz 5. scene 1. čina, *L'amour est un oiseau rebelle* (ljubav je buntovna ptica), jedna od arija iz opere koja se često samostalno izvodi. Habanera je u opštem značenju vrsta špansko-kubanskog plesa i odgovarajuće muzike.

• Karmen svite

Iz opere "Karmen" je Bizeov prijatelj Ernest Giro (Ernest Guiraud) sastavio dve orkestarske svite i objavio ih 1882. i 1887. godine. Obe svite imaju po šest stavova i neznatno se razlikuju od Bizeove orkestracije.

• **Toreadori** (*Les Toréadors*) je šesti stav Karmen svite br. 1. Sadrži temu iz preludija prvog čina, odnosno scenu ulaska kvadrilje s početka 4. čina, koja sadrži i čuveni hor "Evo ih! Evo kvadrilje!" (*Les voici! Voici la quadrille!*). Trajanje stava je oko 2 minuta.

Dmitrij Šostakovič (Дмитрий Дмитриевич Шостакович; Sankt Peterburg, 25.09.1906. - Moskva, 09.08.1975.) bio je ruski kompozitor iz perioda modernizma, pijanist, dirigent i pedagog. Klavir i kompoziciju završio je na Sanktpeterburškom konzervatoriju, gde je kasnije i predavao. Njegovo stvaralaštvo obuhvata oko 150 opusa: dela za orkestar, kamerne sastave i klavir te scensku i filmsku muziku i smatra se za jednog od vodećih kompozitora 20. veka.

• Valcer br. 2

Iz muzike za film "Prvi ešalon" iz 1955. godine, op. 99, Šostakovič je sastavio svitu za hor i orkestar op. 99a, u kojoj je 8. stav valcer. Taj je valcer kasnije ubacio kao **Valcer II** (iako je u stvari to 3. valcer, prethode mu Lirski valcer i Valcer I) u Svitu za estradni orkestar u osam delova (ru. *Сюита для эстрадного оркестра в восьми частях*). U sviti je Valcer II 7. stav, iako je Šostakovič u partituri napisao da se stavovi mogu izvoditi bilo kojim redom. Svita je objavljena postumno. Na premijeri u Londonu 01.12.1988. (Londonski simfonijski orkestar s Mstislavom Rostropovičem kao dirigentom) izvedena je pod (pogrešnim) imenom "Svita za džez orkestar br. 2" - imenom dela iz 1938. godine za koje se smatralo da je izgubljeno u 2. Svetskom ratu: klavirska partitura pronađena je 1999. godine i delo je 2000. orkestrirano.

Valcer je postao popularan nakon korišćenja u filmu "Širom zatvorenih očiju" (*Eyes Wide Shut*) Stenlija Kjubrika (Stanley Kubrick) iz 1999. godine. Valcer u c-molu, napisan u ternarnoj formi (ABA), nosi oznaku tempa *Allegretto poco moderato*.

Trajanje valcera je oko 4 minuta.

Pjetro Maskanji (Pietro Mascagni; Livorno, 07.12.1863. - Rim, 02.08.1945.) bio je italijanski kompozitor poznat po operama. Muziku je studirao na Konzervatoriju u Milanu kod Amilkarea Ponkijelija (Amilcare Ponchielli), ali nije završio studije. Napisao je 15 opera, jednu operetu i više dela kamerne i vokalno-instrumentalne muzike. Slavu mu je donela prva opera "Kavalerija rustikana", koja uvodi novi pravac u operi post-romantizma - verizam.

• Kavalerija rustikana

"**Kavalerija rustikana**" (it. *Cavalleria rusticana* - "Seosko viteštvo" ili "Seoska čast") je opera u jednom činu kojom je Maskanji pobedio na takmičenju raspisanom 1889. godine. Postigla je veliki uspeh na premijeri 17.05.1890. u Rimu. Libreto su napisali Đovani Tardoni-Toceti (Giovanni Targioni-Tozzetti) i Gvido Menaši (Guido Menasci), adaptiran iz kratke istoimene priče Đovanija Verge (Giovanni Verga).

Radnja se odvija u Sicilijanskom selu u 19. veku. Turidu se vraća iz vojske i saznaje da se njegova verenica Lola udala za Alfija, pa iz osвете zavodi Santucu. Ljubomorna Lola ponovo zavodi Turidua, a kad to sazna Alfio izaziva ga na dvoboj do smrti. Iz daljine se čuje da je Turidu poginuo...

• **Intermeco** se izvodi pre izlaska seljana iz crkve, pre raspleta na trgu. Uobičajeno trajanje je oko 3 minuta.

Hoakin Rodrigo (Joaquín Rodrigo; Sagunto, 22.11.1901. - Madrid, 06.07.1999.) bio je španski kompozitor iz perioda neoklasicizma. Od treće godine bio je slep. Rano muzičko obrazovanje stekao je u Valensiji, nastavio je studije u Parizu, a predavao na Univerzitetu u Madridu. Njegov opus obuhvata orkestarska, koncertantna, instrumentalna i vokalna dela. Iako je bio pijanist, najpoznatije njegovo delo je Aranhueski koncert za gitaru i orkestar.

• Concierto de Aranjuez

Concierto de Aranjuez (Aranhueski koncert ili Koncert iz Aranhueza) je prvi koncert koji je Rodrigo napisao za gitaru i orkestar. Na molbu španskog gitarista Rehina Sajnja da la Maze (Regino Sainz de la Maza) napisao ga je 1939. godine u Parizu. De la Maza je bio solist na premijeri 09.11.1940. u Barseloni, a Rodrigo je njemu i posvetio delo. Koncert je Rodrigu doneo svetsku slavu. Izrazito je popularan, a naročito njegov drugi stav koji ćemo večeras slušati.

Koncert je napisan u klasična tri stava, *Allegro con spirito* (D-dur), *Adagio* (h-mol) i *Allegro gentile* (D-dur). Da orkestar ne bi prigušio gitaru, Rodrigo je pribegao triku: gitara ni u jednom trenutku ne